

ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ В АГРОБІЗНЕСІ

**Абоян С.Ю., здобувач рівня вищої освіти перший (бакалаврський),
Антощенкова В. В. д.е.н., доц.**

Державний біотехнологічний університет

У роботі обґрунтованою актуальність запровадження цифрових інновацій в агробізнесі, що дозволяє підприємствам сільського господарства більш ефективно планувати та управляти своєю діяльністю, а також покращує якість та кількість виробленої продукції.

Політика сталого розвитку аграрного виробництва передбачає підтримання балансу між трьома важливими складовими сільського господарства – економічною, соціальною й екологічною. На практиці це означає створення сталих агроєкосистем, дбайливе управління природними ресурсами, збереження родючості ґрунту, біорізноманіття, ощадливе використання водних ресурсів, тощо. Сталий розвиток можливий за відповідних дій у напрямі екологізації та впровадження інноваційних рішень для переходу на якісно новий рівень господарської діяльності, де перевага надається екологічно безпечному розвитку виробництва.

Агробізнес – галузь, яка швидко розвивається і впроваджує багато нових технологій, у т.ч. і цифрових [1, с.165]. Астарта, як один з провідних агропромхолдингів України, почав співпрацювати з технологічними компаніями світу понад двадцять років тому. Але у 2017 році Астарта почала самостійно займатися розробкою інноваційних продуктів і створила inhouse-компанію AgriChain. Стартував процес з одного програмного продукту, однак згодом він був трансформований у комплексну систему ІТ-рішень для управління агробізнесом [2]. Наявна у системі AgriChain база даних, яку фахівці компанії збирали і систематизували роками, тепер дозволяє управляти земельним банком на небаченому раніше рівні. Формування агрохімічних паспортів кожного поля, які включають історію сівозміни, робіт, оглядів, метеорологію, аналіз ґрунтів. Аналіз інформації про стан посівів з різних джерел історичних, супутникових, аерофотознімків. Автоматичне планування оглядів полів, у тому числі й індивідуальних правил оглядів у прив'язці до культури. Своєчасне виявлення ризиків — хвороби, шкідники, бур'яни для прийняття рішень по їх оперативному усуненню і оцінки їх економічної ефективності. Отримання в режимі онлайн бізнес-аналітики та звітів за станом посівів, прогнози врожайності.

Крім того, ці та подібні системи дозволяють цифровізувати процеси управління складським господарством, закупівлями та поставками продукції, технікою і ремонтами, логістикою товарно-матеріальних цінностей та готової продукції. Цей інноваційний цифровий продукт дозволить вже найближчим часом повністю автоматизувати усі процеси. А завдяки унікальній базі даних буде можливість практично виключити помилки, які потенційно можуть допускати люди. Адже автоматизація і аналітика дають можливість збирати

врожай з мінімальними втратами, зберігаючи при цьому високу якість вирощеної продукції [3, с.79; 4, с.54]. В Астарті переконані, що цифрові інновації та сільське господарство мають об'єднуватися, адже разом вони можуть дати дивовижний результат як окремо для аграрної галузі, так і для України в цілому. Саме тому Астарта ділиться з іншими компаніями своїми новітніми напрацюваннями, щоб допомогти українському аграрному бізнесу використовувати потужність даних та штучного інтелекту, модернізувати основні технології і отримати вигоду від нових технологій, оптимізувати й автоматизувати операції, стимулювати цифрове зростання, створювати цифровий досвід та розвивати цифрові таланти та культуру в Україні.

Отже, приклади використання цифрових інновацій в агробізнесі: використання датчиків та інтелектуальних систем для контролю та оптимізації умов для рослин та тварин; використання геоінформаційних систем (ГІС) для планування та оптимізації розташування та використання земель; використання Інтернету речей для автоматизації процесів та збору даних на фермах; використання аналітичних інструментів для оптимізації ефективності роботи та виробництва, а також для прогнозування та планування продажів; використання інформаційних систем для управління запасами та складською логістикою, а також для управління замовленнями та постачаннями; використання мобільних додатків для полегшення роботи співробітників на фермі та віддаленого моніторингу обладнання та виробництва [5, с.110]. Технології агроінновацій, що розробляються і активно впроваджуються в бізнес-моделях, змінюють не тільки конфігурацію випуску товарів і послуг, але і істотно трансформують ринок праці. Попит потенційних роботодавців зміщується від пошуку вузькоспрямованих фахівців до фахівців предметної галузі з розумінням широкого спектру цифрових рішень та здатністю оперативно освоювати нові.

Список використаних джерел:

1. Антощенкова В.В. Організаційно-економічний механізм інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств. Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, Сер. Економічні науки. 2021. №2 Том. 1. С. 161-170.
2. Цифрові інновації. URL: <https://astartaholding.com/czyfrovi-innovacziyi/> (дата звернення 02. 05. 2023).
3. Батюк Л.А., Антощенкова В.В. Інноваційно-технологічні чинники глобального економічного розвитку. Науковий економічний журнал «Інтелект ХХІ», №1, Національний університет харчових технологій, ГО «Інститут проблем конкуренції», Видавничий дім «Гельветика», Київ, 2019. С.76-80.
4. Антощенкова В.В., Богданович О.А. Інноваційний маркетинг, як особливий вид інноваційної діяльності. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства. Харків: ХНТУСГ, 2017. Вип. 185. С.50-55.
5. Гавриш О. М., Пильнова В. П., Пісковець О. В. Інноваційне підприємництво: сутність, значення та проблеми в сучасних умовах функціонування. Економіка та держава. № 12. 2020. С. 109–113.